

tisk Ordning, og dermed mener jeg en Ordning, der aabner Adgang for den ubemidlede som for den bemidlede. Og for det tredje, at det bliver en Ordning, der bliver fri, uden Tvang. Jeg indrømmer, at det kan være meget vanskeligt at faa disse forskellige Synspunkter forenet, men Vanskelighederne bør ikke skræmme fra at gaa i Lag med Arbejdet, og jeg glæder mig over den højtærede Kultusministers Bemærkning om, at han kunde tænke sig, at man ydede større Bidrag til frivillige kommunale Efterskoler. Det er aabenbart ogsaa i Kommunerne, det første forberedende Arbejde maa gøres. Men de Efterskoler, vi har nu, Aftenskolerne paa Landet og ogsaa Aftenskolerne i Byerne — jeg tillader mig i Forbigaaende at henlede Opmærksomheden paa et lille, meget interessant Hæfte, der er omdelt paa Medlemmernes Pladser, en Redegørelse for Købstædernes Aftenskoler —, forekommer det mig bør plejes og udvikles, saa at vi ad den Vej gør den praktiske Erfaring, der skal bruges, naar vi senere skal gaa i Lag med hele Sagens Ordning. Og her skal jeg for Byernes Ungdom pege paa, at man maaske kunde faa nogen Forbindelse med de tekniske Fagskoler i Byerne, der er Dagskoler og har Undervisning af almindennende Indhold. Der bevilges aarlig 15,000 Kr. til dem paa Finansloven, og der findes ikke saa faa af dem rundt omkring i Landet. De almindennende Fag, de underviser i, ligger, i alt Fald for fleres Vedkommende, om Eftermiddagen, og der vilde ikke være noget som helst i Vejen for, at andre end Haandværkere kunde faa Gavn af Undervisningen i disse Skoler.

Forslagene om de forhøjede Tilskud til Skoler for Ungdommen karakteriserer efter min Mening Finanslovsforslaget. Efter at jeg lige har paapeget dette, skal jeg gaa over til at fremsætte forskellige Bemærkninger og forskellige Ønsker. Nu ved jeg nok, at det er en farlig Ting, jeg indlader mig paa, naar jeg henvender mig til den høje Regering, specielt til Finansministeren, for at anmode om at faa nogle beskedne Tilskud hist og her, men jeg synes, den Mand havde Ret, der, da det blev foreholdt ham, at han skulde spare, sagde: Hvis jeg skal spare, naar jeg ikke har noget, og jeg skal spare, naar jeg har noget, hvornaar skal jeg saa leve? Og selv om, som vi hørte forleden Dag, at Finansministeriet som saadant er blottet for Følelse og Moral, tror jeg dog, den højtærede Finansminister er enig med

mig i, at vi skal leve, og jeg vil derfor tillade mig at fremføre ganske enkelte smaa Ønsker om Tilskud paa Finansloven.

Jeg henvender mig da først til den højtærede Indenrigsminister for at lægge et godt Ord ind for en Skole, der hedder Skolen for dansk Kunsthaandværk. Det er en Skole, der er startet af en Kreds af interesserede Medborgere for By og Land, blandt hvilke der findes ikke faa Haandværksmestre. Den ledes af den bekendte Maler Møller-Jensen, som har dekoreret Københavns Raadhus, og dens Formaal er en kunstnerisk Udnyttelse af Haandværkets Teknik. Paa det Omraade har vi før her i Danmark staaet højt, men de sagkyndige mener, at vi er i Tilbagegang, og at vi er ved at blive betydeligt overfløjet navnlig af Tyskland, hvor Kunsthaandværket staaer meget højt. Kunsthaandværket kan, hvis det bliver drevet rigtigt og rationelt, faa den største Betydning for Haandværket. Nu er dansk Haandværk paa mange Omraader ved at blive fortrængt af det tyske Arbejde. Hensigten med denne Skole for dansk Kunsthaandværk er at lade de Elever, der har gennemgaaet de tekniske Skoler, komme til paa en Skole at arbejde i selve Materialet, hvad der har den allerstørste Betydning. Skolestuerne faar paa en Maade derved Karakteren af Værksteder. Jeg nærer ingen Tvivl om, at denne Skole vil kunne faa stor kunstnerisk og ogsaa økonomisk Betydning for det danske Haandværk. I Udlandet findes der meget store Skoler af den Art. De er alle statsunderstøttede, og det vil vistnok ogsaa være en Umulighed at holde en saadan Skole oppe, hvis der ikke fra Statens Side vises Interesse for den i Form af en virkelig Understøttelse.

Jeg skal derefter vende mig til den højtærede Handelsminister og gøre et Par Bemærkninger om Tilskuddet til Niels Brocks Handelsskole, der i Aar er foreslaaet forhøjet med 2,000 Kr., hvad jeg glæder mig over. Det er fejlagtigt, naar denne Skole i Finansloven og i Anmærkningerne er kaldt Niels Brocks Handelshøjskole. Den hedder Niels Brocks Handelsskole, og den har faaet dette Navn, fordi man udtrykkelig vilde betone, at den ikke var en Handelshøjskole. Handelshøjskole er, hvis jeg ikke tager fejl, det tekniske Udtryk for Handelsuniversitet. I Udlandet, i de store førende Lande, har vi Handelshøjskoler. Vi har dem i Sverige, og der forberedes en i Norge og en i Holland. Men herhjemme har vi ingen